

डॉ. आंबेडकर महाविद्यालय दीक्षाभूमी नागपूर

राज्यशास्त्र विभाग आणि राज्यशास्त्र विभाग, रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांच्या संयुक्त
विद्यमानाने आयोजित

आंतरमहाविद्यालयीन वादविवाद स्पर्धा

अहवाल- 2025- 26

विषय : “७५ वर्षात भारतात लोकशाही रुजली का?”

विभाग : राज्यशास्त्र विभाग

दिनांक : 4/12/2025

सहभागी विद्यार्थी - 50

स्थळ : डॉ. आंबेडकर महाविद्यालय दीक्षाभूमी नागपूर, रुमनं.१

संयोजक- डॉ. विकास जांभूळकर, डॉ. विद्या चौरपगार, प्रा. सचिन चापके

मार्गदर्शन – डॉ. दीपा पान्हेकर

परीक्षक- प्रा. सचिन चापके, प्रा. प्रियांका गावंडे, प्रा. प्राची वासनिक

महाविद्यालयात राज्यशास्त्र विभाग, रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर व राज्यशास्त्र विभाग, डॉ. आंबेडकर महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमानाने विद्यार्थ्यांमध्ये लोकशाही, संविधानिक मूल्ये, नागरिकभावना आणि विचारमंथनाची क्षमता विकसित करण्याच्या उद्देशाने “७५ वर्षात भारतात लोकशाही रुजली का?” या अत्यंत महत्त्वाच्या व समकालीन विषयावर आंतरमहाविद्यालयीन वादविवाद स्पर्धा वादविवाद स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. भारताच्या ७५ वर्षांच्या राजकीय प्रवासातील यश-अपयश, जनसहभाग, संविधानिक संस्थांची भूमिका, तसेच सामाजिक बदल या सर्वांचा आढावा विद्यार्थ्यांनी या स्पर्धेद्वारे घेतला. या स्पर्धेला विद्यार्थ्यांचा उत्तम प्रतिसाद मिळाला. प्रा. अर्चना सहारे व प्रा. डॉ. नीलिमा गजभिये यांचे सहकार्य मिळाले.

स्पर्धेचा उद्देश

- भारतातील लोकशाहीचा ७५ वर्षांचा प्रवास विद्यार्थ्यांसमोर उलगडणे
- विद्यार्थ्यांची तर्कशक्ती, सादरीकरण कौशल्य, आकलनक्षमता व विश्लेषण क्षमता वाढवणे
- लोकशाहीचे मूल्य, नागरिकांचे हक्क-कर्तव्य यांची जाणीव निर्माण करणे
- भिन्न मतांचा आदर आणि लोकशाही पद्धतीने विचारमंथनाचा सराव

स्पर्धेची रचना

- सहभागी विद्यार्थ्यांना समर्थन (For the motion) आणि विरोध (Against the motion) या दोन गटांमध्ये विभागण्यात आले.
- प्रत्येक विद्यार्थ्याला आपले मुद्दे मांडण्यासाठी 4-5 मिनिटांचा कालावधी देण्यात आला.
- त्यानंतर प्रश्नोत्तर व प्रतिवाद सत्र झाले.

- परीक्षकांनी भाषणाचे सामग्री, तथ्य, मांडणी, भाषा, आत्मविश्वास व प्रत्युत्तर क्षमता यावर आधारित गुणांकन केले.

विद्यार्थ्यांनी प्रस्तुत केलेले महत्वाचे मुद्दे –

समर्थन करणारा गट – “होय, भारतात लोकशाही रुजली आहे.”

- भारतात नियमित निवडणुका, शांततापूर्ण सत्तांतर आणि जनतेचा सक्रिय सहभाग दिसतो.
- स्वतंत्र न्यायव्यवस्था, निवडणूक आयोग, संसद, माध्यमे अशा संस्थांनी लोकशाही टिकवून ठेवली.
- महिला, दलित, आदिवासी, ओबीसी यांसारख्या वंचित घटकांचा राजकारणातील वाढता सहभाग.
- शिक्षणाचा प्रसार, मध्यमवर्गाची वाढ, स्थानिक स्वराज्य संस्था यामुळे लोकशाही अधिक मजबूत.
- जगात भारत ही सर्वात मोठी लोकशाही म्हणून ओळख निर्माण.

विरोध करणारा गट - “नाही, लोकशाही पूर्णपणे रुजली नाही.”

- जात, धर्म, पैसा आणि गुंडगिरी यांचा राजकारणावर अजूनही मोठा प्रभाव.
- गरिबी, अशिक्षितपणा, सामाजिक असमानता यामुळे खऱ्या लोकशाही मूल्यांची मुळे खोलवर रुजली नाहीत.
- निवडणूक प्रक्रियेत काळा पैसा, खोटी माहिती व खरेदी विक्रीचे आरोप वाढत आहेत.
- अनेक ठिकाणी मतभेदांना दडपण्याचे प्रयत्न, अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचे प्रश्न.
- स्थानिक पातळीवर भ्रष्टाचार आणि सत्तेचा दुरुपयोग यामुळे लोकशाही कमकुवत होते.

या स्पर्धेत विद्यार्थ्यांनी उत्साहाने सहभाग नोंदविला. विषयाचे गांभीर्य लक्षात घेऊन तथ्याधारित मुद्दे सादर केले. विद्यार्थ्यांच्या राजकीय जाणीवा व अभ्यासाची पातळी अत्यंत समृद्ध असल्याचे स्पष्ट झाले.

परीक्षकांचे निरीक्षण

परीक्षकांनी विद्यार्थ्यांच्या विषयज्ञानाचा गौरव केला. त्यांच्यामते युवकांनी लोकशाहीच्या ताकदी आणि उणिवा दोन्हीचे संतुलित विश्लेषण केले. तसेच भविष्यात विद्यार्थ्यांनी संविधानिक मूल्ये जपण्याचा आणि जाणीवपूर्वक नागरिकत्व स्वीकारण्याचा सल्ला दिला.

७. निकाल

विजयी स्पर्धकांना रोख रक्कम व प्रमाण पत्र देऊन सन्मानित करण्यात आले.

- प्रथम क्रमांक : स्वेजल उके, साहिल पिलारे – आंबेडकर कॉलेज दीक्षाभूमी नागपूर- 1000/
- द्वितीय क्रमांक : मंजिल जांगळे मिथुन मेश्राम- RTMNU, नागपूर- 700/
- तृतीय क्रमांक : स्टब गीवर्गीस, क्रितिका शुक्ला, - LAD, कॉलेज नागपूर – 500/

स्पर्धेची कागदपत्रे

१. नोटीस
२. बॅनर
३. उपस्थिती पत्रक
४. प्रमाणपत्र
५. छायाचित्रे

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ नागपूर
राज्यशास्त्र विभाग (स्वायत्त)
राज्यशास्त्र विभाग, डॉ. आंबेडकर महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित
वादविवाद स्पर्धा
विषय- 75 वर्षात भारतीयामध्ये घटनात्मक लोकशाही रुजली आहे काय ?
दिनांक- 4/12/2025
विद्यार्थी उपस्थिती पत्रक

Sr. No	Student Name	Marks	Sign
1.	Jagan Gavange		[Signature]
2.	Mihir M. Patil		[Signature]
3.	Shoju K. Shinde		[Signature]
4.	Dilshad Kauri Bhatia		[Signature]
5.	Ashwini K. Deshpande		[Signature]
6.	Pooja G. Patil		[Signature]
7.	Keshvi Sahu		[Signature]
8.	Chaitanya Girikar		[Signature]
9.	Rohan Komarpant Kulkarni		[Signature]
10.	Prashik M. Rangade		[Signature]
11.	Kamlesh Kulkarni		[Signature]
12.	Aman Patil		[Signature]
13.	Anup Sanyal		[Signature]
14.	Manish A. Dhanate		[Signature]
15.	Anjali J. Patil		[Signature]
16.	Ashvi. Shinde		[Signature]
17.	Meghaal. Kulkarni		[Signature]
18.	Pooja G. Chavhan		[Signature]
19.	Adarsh S. Kulkarni		[Signature]
20.	Amal Y. Patil		[Signature]
21.	Maya V. Patil		[Signature]
22.	Sahil Mahale		[Signature]
23.	Sahil G. Patil		[Signature]
24.	Niraj A. Patil		[Signature]
25.	Ash H. Patil		[Signature]
26.	Apeksha D. Jivani		[Signature]
27.	Gurjan M. Patil		[Signature]
28.	Nandana A. Patil		[Signature]
29.	Mouni B. Patil		[Signature]
30.	Janvi Patil		[Signature]
31.	Chaitanya D. Patil		[Signature]
32.	Shreya Y. Patil		[Signature]
33.			

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ नागपूर
राज्यशास्त्र विभाग (स्वायत्त)
राज्यशास्त्र विभाग, डॉ. आंबेडकर महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित
वादविवाद स्पर्धा
विषय- 75 वर्षात भारतीयामध्ये घटनात्मक लोकशाही रुजली आहे काय ?
दिनांक- 4/12/2025
विद्यार्थी उपस्थिती पत्रक

Sr. No	Student Name	Class	Sign
1.	Shriyal S. Chaudhari	B.A. 2 nd year	[Signature]
2.	Badal N. Meshram	-11-	[Signature]
3.	Vaibhav N. Meshram	-11-	[Signature]
4.	Sabari P. Patil	BA 1 st year	[Signature]
5.	Manita A. Meshram	BA 1 st year	[Signature]
6.	Vidhi N. Patil	BA 1 st year	[Signature]
7.	ANSH MOHOD	B.A. 1 st year	[Signature]
8.	Ayushka B. Patil	B.A. 1 st year	[Signature]
9.	Atul D. Chaudhari	B.Sc. 2 nd year	[Signature]
10.	Harshad S. Patil	B.Sc. 2 nd year	[Signature]
11.	Om Patil	B.A. 2 nd year	[Signature]
12.	Kunal Patil	-11-	[Signature]
13.	Sonvane Om	-11-	[Signature]
14.	Shraddha C. Patil	BA 2 nd year	[Signature]
15.	Anshika K. Shinde	-11- 2 nd year	[Signature]
16.	Nagesh Patil	UB 3 rd year	[Signature]
17.	Litika Patil	-11-	[Signature]
18.	Samiksha Patil	B.A. Final	[Signature]
19.			
20.			
21.			

